A
MAGYAR HIDROLÓGIAI TÁRSASÁG
HÍREI

PRO AQUA

2013.

NOVEMBER - DECEMBER

TARTALOM

RENDEZVÉNYNAPTÁR **1**
KIEGÉSZÍTŐ INFORMÁCIÓK....3
ELŐZETES ÉRTESÍTÉSEK **10**
TÁRSASÁGUNK RENDEZVÉNYEI....10
XXXII. Országos Vándorgyűlés Szegeden....10
NEMZETKÖZI RENDEZVÉNYEK....11
BESZÁMOLÓK **12**
TÁRSASÁGUNK ESEMÉNYEI....12
A XXXI. Országos Vándorgyűlés ajánlásai....12
Tanulmányút Ausztriában....15
Hidrobiológus Napok Tihanyban....15
Ifjúsági Napok Szegeden....16
TÁRSINTÉZETI RENDEZVÉNYEK....16
Vizes filmszemle Budapesten....16
Budapesti Víz Világtalálkozó....17
FELHÍVÁSOK **18**
PÁLYÁZATOK....18
Vitális Sándor Szakirodalmi nívódíj pályázat....18
Lászlóffy Woldemár diplomamunka pályázat....20
Stockholmi Ifjúsági Víz Díj....21
JAVASLATKÉRÉS TÁRSASÁGI KITÜNTETÉSEKRE....21
TÁJÉKOZTATÓK **23**
ÁRVÍZ- ÉS BELVÍZVÉDELMI SZAKMÉRNÖK KÉPZÉS BAJÁN....23
ÚJ KÖNYVEK....23
ÚJ CIKKEK....24
ÚJ JOGSZABÁLYOK....25
ÉVFORDULÓK....27
SZEMÉLYI HÍREK **28**
KITÜNTETÉS....28

A Magyar Hidrológiai Társaság elérhetőségei:
1091 Budapest, Üllői út 25. IV. ☏ (1) 201-7655; 🖷 (1) 202-7244; 💻 titkarsag@hidrologia.hu

RENDEZVÉNYNAPTÁR 2013. november-december

Időpont	Hely	Cím/téma	Rendező	Információk
november 5. 🕮 kedd 14^{00}	**Sopron** NYME B épület I. em. 4. Bajcsy-Zsilinszky u. 4.	Gyökérzónás utótisztítás lehetősége a balfi szennyvíztelep példáján *rövid összefoglaló a 3. oldalon*	Soproni TSz.	**Ea:** Pálfy Tamás
november 7. 🕮 csütörtök 11^{00}	**Kecskemét** BÁCSVÍZ Zrt. Izsáki út 13.	Víziközmű szakmai nap *előadáscímek és témavázlatok a 3. oldalon*	Bács-Kiskun m. TSz.	**Ea:** Vörös Róbert Csővári János Padra István
november 7. 🕮 csütörtök 13^{30}	**Miskolc** ÉMVIZIG székház Vörösmarty út 77.	Felszínalatti vízgazdálkodási adatok Klímaváltozás hatása a csapadékvíz-elvezetésre *előadáscímek és rövid kivonatok a 4. oldalon*	Borsodi TSz.	**Ea:** Domonyikné Koleszár J. Balla Béla dr. Búzás Kálmán
november 7. 🕮 csütörtök 14^{00}	**Szentgotthárd** Rába duzzasztó Izsáki út 13.	A szentgotthárdi vízgazdálkodási fejlesztések helyszíni bemutatása *rövid összefoglaló a 4. oldalon*	Nyugat-dunántúli TSz.	**Ea:** Kovács Imre
november 9. szombat	**Budapest** Park Hotel Flamenco XI. Tas vezér u. 3-7.	Hidrológus Szilveszter	MHT	*részvétel előzetes jelentkezés alapján*
november 12. kedd 14^{00}	**Budapest** Főv. Vízművek M.szálló XIII. Váci út 23-27.	Nagy átmérőjű csőhálózati vezetékek kiváltása és javítása a Fővárosi Vízművek Zrt-nél *előadáscímek és rövid kivonatok a 4. oldalon*	Vízellátási Szo.	**Ea:** Hornyák Rudolf Herczegh Zoltán
november 12. kedd 14^{00}	**Budapest** OVF székház I. Márvány u. 1/c.	Buzgárok elleni védekezés *témavázlatok az 5. oldalon*	Árvíz- és Belvízvédelmi Szo.	**Ea:** Horváth Emil dr. Nagy László
november 13. 🕮 szerda 14^{00}	**Budapest** City Corner irodaház IX. Üllői út 25. IV. 433.	Újrahasznosított homok mikro-kapszulázása Habcementek és habbetonok felhasználása *témavázlat a 6. oldalon*	Csatornázási és Szennyvíz-tisztítási Szo.	**Ea:** Almássy Piroska Sántha Béla
november 13. szerda 14^{00}	**Gyula** KÖRVIZIG TájVízHáz Városház u. 25.	A gyulai TájVízHáz épülete történetének és korábbi funkcióinak ismertetése a közelmúltban elvégzett levéltári kutatások alapján	Békés m. TSz.	**Ea:** dr. Vasas Ferencné Varga Melinda Czakóné Czédli Jolán
november 19. kedd 14^{00}	**Budapest** City Corner irodaház IX. Üllői út 25. IV. 409.	A modern hidrogeológia Magyarországon, kezdetek és „áramlatok”	Hidrogeológiai Szo.	**Ea:** Tóth György
november 19. 🕮 kedd 18^{00}	**Budapest** BME K épület KF10 Műegyetem rakpart 3.	Dunai árhullám – 2013. Az önkormányzati védekezés tapasztalatai *témavázlat a 6. oldalon*	Budapesti Ifjúsági Csoport	**Ea:** Kóthay László

november 20. szerda 13^{00}	**Budapest** City Corner irodaház IX. Üllői út 25. IV. 409.	A vízgazdálkodási társulat: anakronizmus, vagy időtálló megoldás?	Vízgazdálkodási Szo.	**Ea:** dr. Ligetvári Ferenc
november 20. 🕮 szerda 13^{00}	**Tatabánya** ÉDV Zrt. Irányítóközpont Sárberek 100.	HOBAS GRP rendszerek alkalmazása a víziközmű, az ipar és a mezőgazdaság területén *témavázlat a 6. oldalon*	Komárom-Esztergom m. TSz.	**Ea:** Radácsi László
november 21. 🕮 csütörtök 8^{50}	**Vác** DMRV Zrt. központ Kodály Zoltán út 3.	HAWLE rendszerek alkalmazása HOBAS GRP rendszerek alkalmazása *előadáscímek és témavázlatok a 7. oldalon*	DMRV Üzemi Szervezet	**Ea:** Gőcze F., Balogh J. Radácsi László
november 21. csütörtök 14^{00}	**Nyíregyháza** FÉTIVIZIG székház Széchenyi u. 19.	Ár-és belvízvédelmi létesítmények fenntartása, fejlesztése közfoglalkoztatási program keretében	Szabolcs-Szatmár–Bereg m. TSz.	
november 25. 🕮 hétfő 13^{00}	**Budapest** City Corner irodaház IX. Üllői út 25. IV. 433.	A hazai hidrológiai, hidraulikai helyzet értékelése, fejlesztési eredmények, tervek, elképzelések *előadáscímek és rövid kivonatok a 7. oldalon*	Hidraulikai és Műszaki Hidrológiai Szo.	**Ea:** Bálint G. Varga Gy. dr. Bakonyi P. dr. Krámer T. Mező Gy. Simonffy Z.
november 27. 🕮 szerda 14^{00}	**Debrecen** TIVIZIG székház Hatvan u. 8-10.	UV fertőtlenítő berendezés alkalmazása Lézerszkennelés és hiperspektrális felmérés *előadáscímek és témavázlatok a 9. oldalon*	Hajdú-Bihar m. TSz.	**Ea:** Fodor Jenő, dr. Török Anna Zsuga Antal
november 28. csütörtök 11^{00}	**Budapest** FCSM Zrt. Szennyvíztelep XXIII. Meddőhányó u. .	Szennyvíztisztítóból botanikus kert ORGANIKA technológia a Délpesti szvtp.-en *rövid összefoglaló a 9. oldalon*	Környezetvédelmi Szo.	**Ea:** Barabás Győző
november 28. 🕮 csütörtök 13^{30}	**Miskolc** ÉMVIZIG székház Vörösmarty út 77.	A Kristály Kft tevékenységének bemutatása és kereskedelmi palettájának ismertetése *témavázlat a 10. oldalon*	Borsodi TSz.	**Ea:** Bán Ferenc Orosz Norbert

🕮 kreditpontos rendezvény **Ea:** Előadó **Hsz:** Hozzászóló **E:** Elnök Szo: Szakosztály TSz: Területi Szervezet

A kreditpontos rendezvények elfogadtatása és a pontérték megállapítása folyamatban van. A bizottsági döntés alapján pontértékkel rendelkező aktuális programok megtalálhatók a www.mmk.hu és a www.hidrologia.hu honlapokon.

Tájékoztatjuk kedves Tagtársainkat, hogy a Titkárság

2013. december 18. és 2014. január 6. között

szünetet tart.

KIEGÉSZÍTŐ INFORMÁCIÓK

November 5. Soproni Területi Szervezet előadóülése

rövid összefoglaló:

Balf szennyvíztelepén a tisztított szennyvíz minősége nem felel meg az engedélyben rögzített kibocsátási határértékeknek, mivel elsősorban télen, időszakos csúcs jelleggel a koncentrációk meghaladják azokat. A probléma legegyszerűbb és legolcsóbb megoldása egy horizontális átfolyású szűrőmező lehetne, melynek hatékonyságát a HYDRUS wetland moduljának CW2D modelljével vizsgálták. A szimulált szűrőmezőben 8°C-os szennyvízhőmérséklet esetén is közel teljes a denitrifikáció, a foszfát koncentráció pedig — az adszorpciós-deszorpciós folyamatok állandóságának köszönhetően — a hosszú távú átlagérték alatt marad. A rendszer gyenge pontját azok a terhelési csúcsok jelentik, melyeknél az ammóniumkoncentráció magas.

A javasolt technológia teljes egészében gravitációs úton működik, és a következő elemekből áll: egy 810 m^3-es, talajszintből kiemelt puffertározó, a szűrőágyak maximális terhelését 270 m^3/napban korlátozó kivezetés, egy töretlen, alulról befolyásolt átbukáson alapuló elosztó, nyolc 11,25 x 15 x 1 m– es gyökérzónás, horizontális átfolyású szűrőmező, vízszintszabályozó aknák és egy betonlapokkal burkolt gyűjtő árokrendszer.

* * *

November 7. Bács-Kiskun megyei Területi Szervezet rendezvénye

előadáscímek és témavázlatok:

Vörös Róbert, Csővári János (Bácsvíz Zrt.): **UV fertőtlenítés és az ózon alkalmazása Németországban**

- Az Esseni UV sugárzó gyár bemutatása
- UV fertőtlenítés alkalmazásának lehetősége a víz-, és szennyvíztisztítás területén
- Ózon alkalmazása, ózongenerátorok működése
- Gyártórészlegek bemutatása
- A Mindeni szennyvíztisztító telep
- UV technológia a gyakorlatban (WEDECO Duron szennyvizes UV tesztbeépítés)

Padra István (Bácsvíz Zrt.): **Miért ne féljünk a fémektől?**

A kommunális szennyvíztisztításból származó iszapok mennyisége a csatornahálózatok és szennyvíztisztító telepek építésével folyamatosan nő, ezért az iszapok kezelése és elhelyezése (hasznosítása) egyre nagyobb feladatot ró a szolgáltatókra.

A mezőgazdasági hasznosítás nemzetgazdaság érdek lehetne, de a jogszabályi változások 2016-tól ellehetetlenítik a kommunális szennyvíztisztítás során keletkezett iszapok mezőgazdasági hasznosítását. A talajtermékenység fenntartásában és a homokhátsági gazdálkodásban a szervesanyag — ezáltal a mikroelemek felvehetőségének — hiánya válik lassan a gazdálkodás gátjává. A növényi- és humán táplálkozásban szükség van „toxikus” fémekre, ugyanis nélkülük a szervezetünk nem működik „rendesen”. Az előadás bemutatja a szennyvíziszap és a komposzt termék jótékony hatásait, valamint a különböző szennyvíztisztító telepekről beszállított iszapok komposztálhatóságát.

November 7. Borsodi Területi Szervezet előadóülése

előadáscímek és rövid kivonatok:

Domonyikné Koleszár Judit, Balla Béla (ÉMVIZIG): **Múlt-jelen-jövő, a felszínalatti vízgazdálkodási adatok korszerű nyilvántartása**

A felszínalatti vizekkel való körültekintő gazdálkodás egyik alapfeltétele a korszerű, teljes körű és naprakész adatbázis. Ez a hármas feltétel — tapasztalataink szerint — egyszerre csak ritkán teljesül, így a felszínalatti vizekkel kapcsolatos adatok kezelése egyre bonyolultabb, elsősorban a többféle módon történő tárolás és a szervezeti megosztottság miatt. Az előadás célja az ÉMVÍZIG-nél levő adatok „megmentésére" és a fenti hármas kitétel megteremtésére irányuló törekvések bemutatása.

Dr. Búzás Kálmán (BME): **A klímaváltozás érzékelhető hatásainak következményei a városi csapadékvíz elvezetés jövőbeli tervezési- és üzemeltetési feladatainál**

- A települési csapadékcsatornázás tervezési- és működtetési feladatait meghatározó jogszabályi és műszaki irányelvi környezet kritikai értékelése
- Kételyek és bizonytalanságok a hagyományos méretezési módszer változó klimatikus viszonyok közötti alkalmazhatóságával kapcsolatban
- Paradigma váltás a fejlett országok csapadékcsatornázásában
- Számítógépes módszerek a városi csapadékvíz-elvezető rendszerek vizsgálatában

* * *

November 7. Nyugat-dunántúli Területi Szervezet rendezvénye

rövid összefoglaló:

A rendezvény keretében bemutatásra kerülnek a felújított szentgotthárdi duzzasztómű és a város árvízvédelmi biztonsága érdekében az utóbbi két évben megvalósult fejlesztések.

A duzzasztó átalakítása magában foglalja a meglevő létesítmények (zsilipes műtárgyrész, bukótest, oldaltámfalak, utófenék) rekonstrukcióját, hal-átjáró, csónak-surrantó kialakítását, valamint vízmércék létesítését.

Az árvízvédelmi fejlesztés keretében a Rába folyó medrének kotrására, szelvénybővítésre és a meglévő vasbeton támfal magasítására került sor, továbbá két szivattyú, egy áramfejlesztő, illetve a vízhozam méréshez szükséges eszközök beszerzése történt.

* * *

November 12. Vízellátási Szakosztály előadóülése

előadáscímek és rövid kivonatok:

Hornyák Rudolf (Fővárosi Vízművek Zrt.): **Bp. Erzsébet-híd — DN800/2x500 mm-es vízvezeték kiváltása**

A Március 15-e tér átépítése és az Erzsébet-híd pesti hídfőjének felújítása során kibontásra került a Fővárosi Vízművek Zrt. üzemeltetésében levő DN800/2x500 mm-es acél ivóvíz vezeték, mely 1979-ben épült, és egy vasbeton kaloda szerkezetben halad. A helyszíni vizsgálatok alapján — tekintettel a vezetékpár rossz állapotára és a magas üzemeltetési kockázatra — azonnali cserére került sor, amit az Erzsébet-híd részleges lezárása és az útfelújítás feszes ütemterve miatt 36 óra alatt kellett elvégezni.

Az előadás a kivitelezési munkálatokat mutatja be képekben és számokban.

Hornyák Rudolf (Fővárosi Vízművek Zrt.): **Budafok – Csepel — DN 1200 mm-es mederalatti vezeték javítása**

A Csepel és Dél-Buda között csőhálózati kapcsolatot teremtő DN 1200 mm-es, Duna alatti vezetéken 2010. májusában nagymértékű vízelfolyás jelentkezett. A vezetékrendszer 1975-ben lefektetett három párhuzamos (1 db DN 1200 mm-es gömbgrafitos öntöttvas és 2 db DN 800 mm-es acél) vezetékből áll. A DN 1200 mm-es vezeték folyamatosan üzemelt, a DN 800 mm-esek tartalékként szolgáltak.

Az előadás a speciális körülmények között elvégzett javítás folyamatát ismerteti, melynek előkészítése során többirányú vizsgálatra és mérésre volt szükség a hibahely beazonosítása, a hiba jellegének meghatározása, a teljes meder alatti vezetékszakasz állapotának felmérése és a javítási lehetőségek meghatározása érdekében.

Herczegh Zoltán (Fővárosi Vízművek Zrt.): **DN 1000 SENTAB vezeték kitakarás nélküli (no-dig) rekonstrukciója**

- A felújítás előzménye
- A tervezés folyamata
- Műszaki megoldás kiválasztása
- Kivitelezés előkészítése, tendereztetés
- Organizáció
- Helyszíni munkavégzés, forgalomtechnika kialakítása
- Kivitelezés alatti műszaki problémák és megoldásuk
- Tapasztalatok összegzése
- Fotók, werkfilm bemutatása

* * *

November 12. Árvízvédelmi és Belvízvédelmi Szakosztály előadóülése

témavázlatok:

Horváth Emil (KÖDUVIZIG): **Buzgárok kialakulása, típusai**

- Az altalaj szerepe, a vízügyi igazgatóságoknál lévő, évtizedek alatt összegyűlt talajvizsgálati eredmények, újfajta feldolgozási lehetőségek (térinformatika)
- Hazai talajtípusok bemutatása, a folyó menti altalajtípusok osztályozása
- Buzgár típusok, kialakulásuk (klasszikus, gyors, tiszasas-típusú)
- Néhány, jellegzetes védekezés értékelése (történelmi buzgárok)
- A védekezés közbeni (in situ) mérések fontossága, példákkal illusztrálva

Dr. Nagy László (BME): **Buzgárok elleni védekezés**

- Buzgár jelenségek a 2013. évi árvízvédekezésnél
- A buzgárokból kimosott talaj szemeloszlása
- Buzgárok elleni védekezés
- Védekezési hibák a buzgároknál
- Új tudományos eredmények

November 13. Csatornázási és Szennyvíztisztítási Szakosztály előadóülése

témavázlat:

- A habbetonok felépítése, fajsúly és beépítési cél összefüggésével
- Újrahasznosított homok mikro-kapszulázása habcementben
- Lehetséges alkalmazási területek, különös tekintettel a vonalas és mérnöki műtárgyak környezetében keletkezett üregek kitöltésére
- A habcement injektálás előnyei, és a kivitelezési módszerek ismertetése
- Esettanulmányok a már elkészült és dokumentált munkákról
- Gravitációs módszerrel történő munkagödör feltöltés (FCSM Mélyépítő Kft.):
  - Budapest, XIX. Előd utca
  - Budapest, XI. Bocskai-Bartók Béla úti sarok
- Habcement injektálás:
  - Budapest, V. Markó utcai lehajtó rámpa (Techno-Wato Kft.)
  - Tököl, Duna menti nyers ivóvíz vezeték (Reko-Team Kft.)
  - FCSM Zrt. Dél-pesti telep homokfogó műtárgy (Kis-Izolátor Kft.)

* * *

November 19. Budapesti Ifjúsági Csoport rendezvénye

témavázlat:

- Előzmények, észlelések és előrejelzések
- Kiváltó csapadékesemények a Felső-Duna vízgyűjtőterületein
- A Duna és az Inn árhullámképe
- Irányítási és szervezési feladatok szétosztása; az Országos Műszaki Irányító Törzs (OMIT) működésének kezdete; azonnal végrehajtandó intézkedések
- Az árvíz során kialakult új LNV (legnagyobb vízállás) adatok
- Az önkormányzati munkák támogatásában fellépő stratégiai szempontok
- A védekezés helyszínei és az ott történt műszaki beavatkozások
- Felhasznált főbb anyagmennyiségek
- Szakértői vélemény az önkormányzatok felkészültségéről, közművekről, védelmi eszközökről és erőforrásokról, a védekezésben résztvevő szervek közötti együttműködésről

* * *

November 20. Komárom-Esztergom megyei Területi Szervezet rendezvénye

témavázlat:

- Alapanyagok, gyártási folyamat
- Alkalmazási területek
- Gyártmányválaszték
- Anyagtulajdonságok, előnyök
- Beépítési javaslatok
- Referenciák, tapasztalatok

November 21. DMRV Üzemi Szervezet rendezvénye

program és témavázlatok:

8:50 – 12:30 *Gőcze Ferenc, Balogh József (HAWLE Kft.):* **Ivóvíz- és szennyvíz nyomóvezetékek egyes tervezési, építési, üzemeltetési kérdései**

- Csőkötések, kötési rendszerek a vízellátó rendszerekben
- Nyomóvezetékek hidraulikája, különös tekintettel a levegő hatására
- Légbeszívó-légtelenítő szelepek feladatai szennyvíz nyomóvezetékeken
- Szerelvények korszerű gyártástechnológiája, új megoldások, új szerelvények

A részvétel előzetes jelentkezéshez kötött!

Jelentkezés november 14-ig: (26) 501-502; info@hawle.hu

13:00 – 14:00 *Radácsi László (HOBAS Hungária Kft.):* **HOBAS GRP rendszerek alkalmazása a víziközmű-szolgáltatás, az ipar és a mezőgazdaság területén**

- Alapanyagok, gyártási folyamat
- Alkalmazási területek
- Gyártmányválaszték
- Anyagtulajdonságok, előnyök
- Beépítési javaslatok
- Referenciák, tapasztalatok

* * *

November 25. Hidraulikai és Műszaki Hidrológiai Szakosztály előadóülése

előadáscímek és rövid kivonatok:

Bálint Gábor (nyugdíjas), Varga György (OVF): **A hazai hidrológiai helyzet értékelése, fejlesztési eredmények, tervek, elképzelések**

Ven Te Chow, a huszadik századi hidrológia egyik legkiemelkedőbb alakja, fél évszázaddal ezelőtt a hidrológia fejlődésének legfontosabb mozgató rugóit a számítástechnika fejlődésében, a műholdak alkalmazásában és az izotópos eljárások felhasználásában vélte felismerni. Előrejelzése meglehetősen pontosnak bizonyult, bár a műszaki hidrológia nem igazán tudja felhasználni az izotópvizsgálatok eredményeit. A számítástechnika rohamos fejlődésével párhuzamosan a távérzékelés és a térinformatika új fejezetet nyitott a komplex vízgyűjtők részletes, osztott paraméterű modellezésében. A jelen és a jövő fontos területének tekinthető a meteorológiai elemző, előjelző eszközök közvetlen felhasználása, valamint a matematikai statisztikai eszközök hidrológiai alkalmazása is.

A hidrológia helyzetének értékelését szolgáló vízrajzi tevékenység áttekintése során az előadás kiemelten foglalkozik a közelmúltban történt monitoring-fejlesztésekkel, valamint a vízrajzi munkát szolgáló informatikai háttér jelenlegi és jövőbeni fejlesztési irányaival. Bemutatja a vízháztartási helyzet jellemzésével és értékelésével kapcsolatos kiadványokat, hasznosulásuk eredményeit és a 121 éves Országos Vízjelző Szolgálatot.

Dr. Bakonyi Péter (nyugdíjas): **A hidraulikai laborkísérletek jövője Magyarországon**

Miután a VITUKI hidraulikai laboratóriumát, sőt magát a VITUKI-t is sikerült bezáratni, Magyarországon két vizes modellkísérlettel foglalkozó laboratórium maradt. Vajon elegendő-e ez a kapacitás? Vajon megfelelőek-e ezeknek a laboratóriumoknak az adottságai az előttünk álló feladatok megoldására? Menjünk Pozsonyba, vagy vegyük elő a numerikus hidraulika fegyvereit? Van-e lehetőség a szükséges méretű kismintán tanulmányozni a jelenségeket? Esetleg alkalmazzuk a kompozit modellezést?

Dr. Krámer Tamás (BME): **A numerikus árvízmodellezés helyzetéről, fejlődési irányairól**

Mit várhatunk a nagy-pontosságú lézeres terepfelméréstől vagy a „gyors" raszteres elöntésmodellektől az ártéri öblözetek veszélytérképezésében?
Milyenek legyenek a nagyvízi mederkezelést, árvízi elemzést megalapozó modellvizsgálatok: 1D-s, 2D-s, vagy a kettő ötvözete?

Mező Gyula (Golder Associates Zrt.): **A felszínalatti vizek áramlási- és transzportjelenségeinek numerikus modellezése**

A modellezés fejlődése a homogén, izotróp kontinuum-modellektől a heterogén, anizotróp diszkontinuumokig:

- analitikus és szemianalitikus modellek (kúthidraulika, nyomjelzéses vizsgálatok)
- numerikus modellek (véges differencia, véges elem, véges térfogat)
- diszkrét törések rendszerén alapuló modellek hasadékos kőzetekben végbemenő áramlási- és transzport-folyamatokra

A modellek validálhatósága, illetve hihetősége
A bizonytalanságok kvantitatív kezelésének lehetőségei:

- geostatisztikai módszerek
- sztochasztikus modellek
- fuzzy aritmetikán alapuló modellek

Simonffy Zoltán (Hydrofon Bt.): **Felszínalatti vízkészletek**

Az összes hazai vízhasználat — az energetikai célú vízhasználatokat nem tekintve — kb. 70 %-a, az ivóvíz célú vízhasználatok 95 %-a felszín alatti vízből történik. E vízkészletek jelentősége ellenére nem rendelkezünk megbízható felszínalatti vízháztartási modellel. Jelentős becslésekkel terhelt számítások alapján jelenleg mintegy 3 km^3/év megújuló készlettel és kb. 1 km^3 vízkivétellel számolhatunk. Az Alföldön azonban nem ilyen kedvező a helyzet: a több helyen tapasztalható vízszintsüllyedési trend és a felszínalatti vizektől függő ökoszisztémák romló állapota jelzi, hogy a vízkivételek nagyobbak a fenntartható mértéknél, és ez a különbség az éghajlatváltozás miatt tovább nőhet. Észlelésre, kutatásra és fejlesztésre van szükség!

November 27. Hajdú-Bihar megyei Területi Szervezet előadóülése

előadáscímek és témavázlatok:

Fodor Jenő, dr. Szabóné dr. Török Anna (Debreceni Vízmű Zrt.): **UV fertőtlenítő berendezés alkalmazása a Debreceni Vízmű Zrt.-nél (műszaki és vízminőségi kérdések)**

- Debrecen város és közigazgatási területe közműves ivóvízellátó rendszere
- Az UV berendezések üzembe helyezése előtti évtizedek fertőtlenítési eljárásai
- A kísérleti UV berendezéssel folytatott vizsgálatok célja, eredménye a bakteriológiai és mikroszkópos biológiai vizsgálatok tükrében
- A berendezések kiválasztásának szempontjai, adatai, jellemzői
- A beépítések helyének kiválasztása, a vízkezelési technológiához való illesztése, a beépítési sorrend meghatározása
- A berendezéseknek a közműves ivóvízellátó rendszer számítógépes folyamatirányító rendszeréhez való kapcsolása és működése
- Az eddigi tapasztalatok ismertetése, összegzése a műszaki- és a laboratóriumi vizsgálatok eredményei alapján

Zsuga Antal (TIVIZIG): **Lézerszkennelés és hiperspektrális felmérés alkalmazása az árvízvédelmi tervek aktualizálásánál**

- A jelenlegi védelmi dokumentációk tartalmi és formai követelményei, felépítése, az aktualizálás szükségessége
- A digitalizálás alapjai, előnyei, elterjedése
- Digitális védelmi tervek a vízügyi igazgatásban
- A lézerszkennelés és hiperspektrális felmérés menete, további lehetőségei
- A védelmi tervek aktualizálásának értékelése

* * *

November 28. Környezetvédelmi Szakosztály előadóülése

rövid összefoglaló:

A világ jelenleg legnagyobb ún. „Élőgépek” technológiájú rendszere működik a Fővárosi Csatornázási Művek Dél-pesti Szennyvíztisztítójában. A botanikus kertekre emlékeztető megoldás segítségével a szennyvíztisztítás hatásfoka növelhető, és a szagok is jobban megfékezhetők.

Az 1966 óta üzemelő telepen folyamatosak a bővítések és a korszerűsítések. Ez volt hazánk első olyan szennyvíztisztítója, ahol a szennyvízből biogázt nyertek, és az így előállított energiát a telep működtetésére fordították. A fejlesztéseknek köszönhetően a tisztítótelepről az EU előírásoknál jobb paraméterekkel rendelkező víz jut az érzékeny vízbázisnak számító Ráckevei-Soroksári Duna-ágba.

A beérkező szennyvizet fogadó — korábban nyitott — medencéket (előmechanikai egységeket) a kellemetlen szag kiküszöbölése érdekében lefedték. A beépített biofilter óránként 100 ezer m^3 szagos levegőt közömbösít, jelentősen csökkentve a szaghatásokat, a szennyvíz tisztítása pedig a reformnak számító, úgynevezett Organica® Élőgépek rendszer, vagyis élő növényzet segítségével történik.

A dzsungelszerű növényzet 1,5 - 2 méter hosszú gyökérzete és az azt kiegészítő mesterséges gyökérrendszerként működő, 3D struktúrában elhelyezett biotextil természetes élőhelyet biztosít a rendszerben burjánzó különféle ökoszisztémáknak. Az összetett biológiai sokféleség együttműködésében a szennyező anyagokat táplálékként feldolgozó mikroszkopikus élőlényeket magasabb rendű szervezetek fogyasztják el a lánc végén. Így a tisztítás hatásfoka minden eddiginél jobb, csökken a szennyvíziszap mennyisége, a szennyvízzel teli medencék látványa helyett pedig esztétikus botanikus kertek fogadják a látogatókat. Az üvegházak tetejére épített napelemek segítségével energiatakarékosan üzemeltethetők az automata öntöző-, párásító- és szellőztető rendszerek.
A tisztítási folyamat végén ultraibolya fénnyel működő fertőtlenítő üzemel, amely a már megtisztított vizet fertőtleníti az élővízbe történő bevezetés előtt. Ez a technológia sokkal környezetkímélőbb és biztonságosabb a korábbi klórgázos megoldásnál.

* * *

November 28. Borsodi Területi Szervezet rendezvénye

témavázlat:

A Kristály Kft. tevékenységének rövid bemutatása: kereskedelem, tervezés, kivitelezés
A kereskedelmi paletta bemutatása:

- ivóvíz házi bekötés KPE csőszerelvényei, gömbcsapok
- hálózati elzáró és szabályozó szerelvények
- hálózat-építő csőkötő idomok
- üzemeltetéshez alkalmazott idomok
- rugalmas korrózióvédő bevonat
- új generációs, húzásbiztos progresszív csőkötés

ELŐZETES ÉRTESÍTÉSEK

TÁRSASÁGUNK RENDEZVÉNYEI

XXXII. Országos Vándorgyűlés Szegeden

A következő, immár XXXII. Országos Vándorgyűlést — a Gödöllőn elhangzott meghívásnak eleget téve — Szegeden kívánjuk megrendezni

2014. július 2-4-én.

A megvitatásra kerülő témakörök kialakításához december végéig várjuk tagtársaink, szakosztályaink és területi szervezeteink javaslatait. A beérkezett javaslatok alapján tervezett szekciókat és a szekciókban megvitatni kívánt témákat a 2014. évi februári Hírekben és az internetes honlapunkon tesszük közzé.

NEMZETKÖZI RENDEZVÉNYEK

Isztambul (Törökország)	**2013.11.05-07.**	Nemzetközi víztechnológiai konferencia http://iwtc.info
Amsterdam (Hollandia)	**2013.11.05-08.**	Víz- és szennyvízipari kiállítás www.aquatechtrade.com
Viña del Mar (Chile)	**2013.11.25-28.**	Élelem-, víz-, és energia-biztonság http://confnrd2013.info
Pozsony (Szlovákia)	**2013.12.11-13.**	Vízgyűjtő-gazdálkodás, kockázatelemzés www.vuvh.sk/index.php/en_US/konferencie/manazment-povodi-a-povodnovych-rizik-2013
Colombo (Sri Lanka)	**2013.12.16-17.**	Környezet és energia www.enviornment3000.com
Melbourne (Ausztrália)	**2014.01.04-05.**	A jövő környezete és energiája www.icfee.org
Melbourne (Ausztrália)	**2014.01.04-05.**	Klímaváltozás és az emberiség www.iccch.org
London (Anglia)	**2014.04.02-03.**	Fenntartható városok http://ishud2014.eduservgroup.com/wp
Brisbane (Ausztrália)	**2014.04.29.-05.01.**	Ozwater'14 – „Vizet mindenkinek" www.ozwater.org/o14callforpapers
Denver **(USA – Colorado)**	**2014.05.08-09.**	Mélységi vizek jellemzése www.ngwa.org/Events-Education
Algavre (Portugália)	**2014.05.27-29.**	Városi víziközművek www.wessex.ac.uk/uw2014
Peking (Kína)	**2014.06.14-17.**	Víz-, energia-, klímabiztonság www.iseis.org/sw2014
Poznan (Lengyelország)	**2014.06.17-19.**	Fenntartható öntözés www.wessex.ac.uk/irrigation2014
Poznan (Lengyelország)	**2014.06.18-20.**	Árvízvédelem és helyreállítás www.wessex.ac.uk/friar2014
Athén (Görögország)	**2014.07.14-17.**	Nemzetközi vízügyi konferencia www.atiner.gr/water.htm
Freiberg (Németország)	**2014.09.21-25.**	Uránbányászat és hidrogeológia http://tu-freiberg.de/umh-vii-2014
Edinburgh (Skócia)	**2015.05.25-29.**	XV. IWRA kongresszus www.worldwatercongress.com

BESZÁMOLÓK

TÁRSASÁGUNK ESEMÉNYEI

A XXXI. Országos Vándorgyűlés ajánlásai

1. szekció — Vízgyűjtő-gazdálkodási tervek (VGT) a vízállapotok javításáért

1. A Víz-keretirányelv (VKI) környezeti célkitűzéseinek eléréséhez komplex, integrált vízgazdálkodást megvalósító fejlesztésekre van szükség.
2. A Vízgyűjtő-gazdálkodási Terv 2. ütemének (VGT2) sikeres végrehajtása állami pénzügyi támogatást és a résztvevő intézmények közötti szoros együttműködést igényel.
3. A területi szervek és intézmények jó gyakorlatai épüljenek be a VGT2-be!

2. szekció — Klímaváltozás és vízgazdálkodás

1. Az éghajlati forgatókönyvekben előre jelzett változások hatással lehetnek vizeinkre: a vízhőmérsékletre, a vízjárási szélsőségekre, tavaink vízháztartására. A hatások csak bizonytalanul jelezhetők előre.
2. Az elővigyázatosság elvét szem előtt tartva fel kell készülni az éghajlatváltozás hatásaira: az aszályok gyakoriságának növekedésére és a hasznosítható vízkészletek csökkenésére. A hasznosítható vízkészlet csökkenése, a vízigények között gyakoribb konfliktusokhoz vezethet.
3. Az éghajlatváltozással különösen érintett mezőgazdaság számára megoldás lehet egyfelől a változó éghajlathoz való alkalmazkodás: a mezőgazdaság átalakítása, kevésbé vízigényes fajták nemesítése, másfelől a vizek, elsősorban a helyi keletkezésű vizek visszatartása, tározása.
4. Fontos feladat a komplex monitoring rendszerek kialakítása, ami egyebek mellett lehetőséget ad a vizeinkben végbemenő változások nyomon követésére.

3. szekció — Felszínalatti vizek

1. A vagyonkezelői feladatok ellátása és az operatív vízkészlet-gazdálkodás egymástól szét nem választható tevékenységek. Szükséges lenne azonban a hatályos jogszabályokban foglalt vagyonkezelői feladatok egyértelmű ellátására alkalmas jogi környezet megteremtése, mely minden érintettet egyformán kötelezne.
2. Megoldásra váró feladatot jelent egy olyan, országos szintű, valós adatokat tartalmazó adatbázis létrehozása, mely alapján az egyes víztestek engedéllyel lekötött vízkészletének, valamint a tényleges víztermelések mennyiségi és minőségi adatainak figyelembevételével követhető lenne a víztestek állapotának változása.
3. Megfelelő jogi környezet megteremtésével, ez alapján az egyes vízügyi igazgatóságokon már gyakorlattá vált felszínalatti vizekkel kapcsolatos vagyonkezelői állásfoglalások kiadásának országos szintű kiterjesztésével, valamint egy, a víztestek állapotának nyomon követését szolgáló központi adatbázis létrehozásával megvalósítható lenne a vagyonkezelői, valamint az operatív vízkészlet-gazdálkodási feladatok egységes ellátása.

4. szekció — A vízkárelhárítás szakterületének időszerű feladatai

1. A mértékadó árvízszintek felülvizsgálata több folyónkon az elmúlt években megtörtént (Duna és Tisza magyarországi felső szakasza). A korábban alkalmazott, múltbeli vízszint adatok feldolgozásán alapuló, valószínűség-számítási módszerek helyett csapadékeloszlások generálásával, a képződő víztömeg-vízhozam meghatározásával, és lefolyási modellek (HEC-RAS) alkalmazásával készülnek az „új generációs" számítások.
2. Szükség van a mértékadó árvízszintek számítási metodikájának felülvizsgálatára, a szakmával való elfogadtatására, és fontossági sorrendben a számítások elvégzésére.
3. A lefolyási modellek alkalmazásával mód van a mederváltozások időbeli figyelembevételével a mértékadó szintek rendszeres időközönkénti újbóli meghatározására.
4. A hullámterek vízszállításának javítása a hazai árvízvédelem leginkább költségtakarékos és hatékony módszere (a Vásárhelyi terv egyik alappillére). A KÖTI-VIZIG a Szolnok térségében lévő un. árapasztó csatorna tisztításával és az árvizek idején végzett méréssorozatával jó kiinduló adatokat szolgáltat a vizsgálatok folytatásához, ami elengedhetetlen a temészetvédelemmel történő egyeztetésekhez.
5. A vízkárelhárítási fejlesztések szinte kizárólag pályázati úton elnyerhető EU forrásokból valósulnak meg. A megvalósítás folyamata (előkészítés, pályázat, tervezés, engedélyezés, területszerzés, közbeszerzés, kivitelezés) a jelenlegi eljárási rendszerben és jogszabályi környezetben rendkívül bonyolult és fölöslegesen időigényes. Az eljárások adminisztratív könnyítése és egyszerűsítése szükséges a fejlesztések hatékony és gazdaságos megvalósításához.

5. szekció — Területi vízgazdálkodás

1. A vízkormányzást megvalósító üzemirányítási rendszerek fejlesztése során nagyobb figyelmet kellene fordítani — a mennyiségi paraméterek mellett — a vízminőségi paraméterekre. Üzemeltetői szempontból javasolt megoldás a gyors eredményeket szolgáltató, rugalmas mérőrendszerek alkalmazása.
2. A csapadék- és belvizek visszatartásával, továbbá a vízpótló útvonalak kiépítésével, az öntözéses gazdálkodás feltételeinek kialakítása során a hatékonyabbá váló földhasználat az agrár-vidékfejlesztés megvalósulását segíti.
3. A vízitársulati műveken történő biztonságos feladatellátás feltétele, hogy már év elején megtörténjen a támogatási szerződések kötése (EU kötelező fenntartás, belvízvédekezés és annak kifizetési ütemezése, fenntartási feladatok ellátása).
4. Javasoljuk olyan integrált adatbázisok létrehozását, ami mind a gazdasági élet, mind a kutató intézmények részére ellenőrzött, megbízható adatokat biztosít az operatív és a stratégiai vízgazdálkodási feladatok megoldásához.

6. szekció — Vízellátás

1. Az ivóvíz minőség-javító program — főleg annak az arzén tartalom csökkentését megvalósító része — rendkívül sok szálon fut, különböző egyedi megoldásokkal. Mindenképpen szükséges egy teljes, összefoglaló országos helyzetjelentés összeállítása, és annak alapján a megvalósítás pontos tervének elkészítése.
2. A forgó gépek energiaigényének csökkentése céljából gondot kell fordítani egy korábban gyakorlatnak számító, de az elmúlt évtizedben kissé elhanyagolt témának, a gépek diagnosztikai vizsgálatának. A rossz hatékonyságú gépek cseréjét, felújítását központi kérdéssé kell tenni a víziközműveknél!

7. szekció — Csatornázás, szennyvízelvezetés és -tisztítás

1. A klímaváltozás következtében a városi csapadékvíz-gazdálkodás jelentősége megnőtt. Az extrém időjárási helyzetek, a nagycsapadékok, a tartós hőhullámok és aszályos időszakok előfordulási gyakoriságának növekedése egymással ellentétes követelményeket támasztanak a csatornahálózatok működésével szemben. Ezért a külföldi városok kedvező tapasztalatai alapján, javasoljuk a numerikus modellezés és a térinformatika legkorszerűbb eszközeit felhasználó Csatornahálózati Koncepcionális Tervek (Master Plan) elkészítését.
2. A települések legnagyobb elektromos fogyasztója — a jelentősebb ipari létesítményektől eltekintve — a szennyvíztisztító telep. Rendkívül fontos az energiatakarékos üzemeltetés, ami csak a telep részletes felmérésével és minden részletre kiterjedő üzemi szintű javításával érhető el. A szennyvíztisztító telepek energiaigényét már egyszerű hatékonyság-javításokkal és intézkedésekkel is 20-40%-al lehet csökkenteni.

8. szekció — Vízépítés

1. A mobil árvízvédelmi rendszerek terminológiájának és elnevezéseinek egységesítése szükséges. A mobil árvízvédelmi rendszerek tervezésénél különös körültekintéssel kell eljárni, mivel nem áll rendelkezésre megfelelő mennyiségű tapasztalat a használatával kapcsolatban. A hosszú élettartamra (pl. 30 év) és többszöri felhasználásra tervezett nagy értékű mobil falrendszer elmeinek tárolási és karbantartási feltételeinek kidolgozása szükséges a kezelési utasítás szintjéig.
2. Az újbudai Feneketlen tó folyamatban lévő megóvási munkálatai során vegyék figyelembe a Vándorgyűlésen elfogadott vízpótlási mérnöki javaslatot, miszerint a hegyoldali nyári csapadékvizek és a hegylábi talajvizek szakszerűen kiépített összegyűjtésével és kezelésével évi több ezer m^3-nyi friss víz pótlásával biztosítható a Feneketlen tó megemelt vízszintű fenntartása, a jelenlegi energiafogyasztó levegőztetés nélkül is.
3. Javasoljuk a közmű cégek szorosabb információs együttműködését árvízi helyzetben.

9. szekció — Vizes élőhelyek

1. Indokolt a víztestek hossz-menti átjárhatóságának felülvizsgálata a megfelelő monitoring vizsgálatok elvégzése után.
2. A hallépcsők tervezéséhez, üzemeltetéséhez segédletet kell készíteni!
3. A vizes élőhelyek helyreállítása csak a természet- és műszaki tudományok egységes szemléletű alkalmazása mellett kezelhető.

10. szekció — Számítógépes modellek alkalmazása

1. A hidraulikai modellezéshez elengedhetetlenül szükséges adatbázisok (hidrológiai, geometriai, stb.) hiányosak. Esetenként a meglévő adatbázis rendszerekből nehézkes a modellező szoftver számára alkalmas formátumban kinyerni az adatokat, ezeket segítő alkalmazások kidolgozása megkönnyítené a felhasználó munkáját.
2. Az ágazatban egyre jobban elterjedő 1D, 2D akár 3D modellek felépítéséhez, ellenőrzéséhez célszerű lenne újragondolni a jelenleg működő vízrajzi mérőrendszerünket. Az eddigi numerikus modellezési tapasztalatokra alapozva új mérési elvek, metodika kidolgozása lenne javasolt. Fontosnak tartjuk a gyakorló mérnökök folyamatos továbbképzését e témakörben. Helyi szinten, igazgatóságonként javasoljuk modellezési csapat, osztály felállítását.

11. szekció — A vízgazdálkodás története

1. A hazai vízgazdálkodás jeles évfordulóinak megünneplése kapjon több helyet a Társaság központi és területi rendezvényeinek sorában!
2. Az országban található vízi emlékek feltárása, megőrzése és bemutatása, valamint a hazai „kulturális utak" rendszerébe való beillesztése folyamatos feladata kell legyen az arra illetékes hivatali és szakmai szervezeteknek!
3. Az idősebb tagtársak szakmai életútjának filmes, vagy hangfelvételes rögzítése folyamatos feladatként jelentkezzen a Társaság támogatási lehetőségeinek sorában!

Tanulmányút Ausztriában

Soproni Területi Szervezetünk szeptember 15-16-i tanulmányútja ezúttal a Hawle cég osztrák részlegének gyártó és raktározó telepéhez vezetett.
Az első megálló a szépséges barokk kisváros, Halstatt volt, ahol városnézés és egy pihentető hajókirándulás után került sor a térség egyik legrégibb sóbányájának meglátogatására. Másnap Bad Ischl, majd pompás hegyi tavak (Wolfgangsee, Mondsee, Attersee) mellett elhaladva érkeztünk következő szálláshelyünkre, Attersee am Attersee városkába.
Szakmai tanulmányutunk célállomása a Hawle cég Frankenmarkt melletti osztrák részlegének telephelye, Vöcklabruck volt, ahol filmvetítéssel kísért történeti ismertetőt kaptunk a cég alapításáról, gyártmányairól, filozófiájáról. A termék- és gyártásismertetőt két magyar kollléga tartotta, a gyárlátogatáson pedig láthattuk a teljes terméksor gyártási folyamatait, egy tűzcsaptörés elhárítására kidolgozott megoldást és egy új, komplex víztisztító berendezést.

Németh Kálmán
a Területi Szervezet alelnöke

Hidrobiológus Napok Tihanyban

Társaságunk Limnológiai Szakosztálya, az MTA Ökológiai Kutatóközpont Balatoni Limnológiai Intézete és az MTA Veszprémi Területi Bizottsága október 2. és 4. között rendezte meg Tihanyban a LV. Hidrobiológus Napokat 73 regisztrált résztvevővel. A rendezvénynek hagyományosan a tihanyi MTA Balatoni Limnológiai Intézet adott otthont.
Az idei rendezvény központi témaköre az *Akvatikus és terresztris kutatások kapcsolata* címet viselte. A három nap során 30 előadás hangzott el, és 45 poszter került bemutatásra. Idén is sor került két „*Legjobb fiatal előadó*" és két „*Legjobb poszter*" kiválasztására és jutalmazására. Legjobb előadóként dicséretben részesült **Horváth Zsófia** (ELTE TTK Állatrendszertani és Ökológiai Tanszék) — Horváth Zsófia, Vad Csaba Ferenc, Tóth Adrienn, Zsuga Katalin, Vörös Lajos, Boros Emil, Robert Ptacnik: *A zooplankton diverzitás- és denzitásmintázatai a Kárpát-medence asztatikus szikes tavaiban* c. előadásáért és **Mozsár Attila** (MTA ÖK BLI) — Mozsár Attila, Boros Gergely, Sály Péter, Antal László, Nagy Sándor Alex: *Szén, nitrogén és foszfor arányának szezonális változása halak testében* c. munkájuk bemutatásáért.
A legjobb poszter címet **Kókai Zsuzsanna, Török Péter, Bácsi István, T Krasznai Enikő, B-Béres Viktória:** *Az extrém száraz időjárás hatása az Achnathidium minutissimum és Achnathidium eutrophilum egyedszámára (Sebes-Körös, Körösszakál)* c. munkája és **Petruska Fanni, Ajtay Kitti, Geda Orsolya, Mikóné Hamvas Márta:** *A Lemna minor, a Lemna trisulca és a Wolffia arrhiza tenyészetek cilindrospermopszinnal szembeni érzékenységének összehasonlító vizsgálata* című prezentációja nyerte. Az első este megrendezett baráti találkozón **Zlinszky András** tartott érdekes előadást *Három dimenziós távérzékelés szárazon és vízen, avagy a Föld nem gömbölyű, a Balaton nem vízszintes* címmel.

Baranyai Eszter
a Társaság ügyvezető igazgatója

Ifjúsági Napok Szegeden

Társaságunk Ifjúsági Bizottsága, a Szegedi Területi Szervezet és az ATI-VIZIG szeptember 19-20-án, Szegeden rendezte meg a XX. Ifjúsági Napokat, 114 regisztrált résztvevővel.

Az első nap plenáris ülésén házigazdaként **dr. Kozák Péter**, a Szegedi Területi Szervezet elnöke, majd **dr. Szlávik Lajos** a Társaság elnöke üdvözölte a megjelenteket. Ezt követően az alábbi szakmai előadásokra került sor:

- **Dobi László** (OVF): *A 2013. évi nagy dunai árvíz*
- **dr. Rakonczai János** (SZTE): *A belvizek kutatása*
- **Bodor Dezső** (Szegedi Vízművek Zrt.): *A vízművek átalakulása*

A rendezvény két napján, két szekcióban (Területi vízgazdálkodás és Vizi környezetvédelem) összesen 45 előadás hangzott el, és 8 posztert mutattak be, melyek a közeljövőben fölkerülnek az MHT honlapjára. Ezen kívül a rendezvény helyszínén megtekinthettük a Szegedi Vízügyi Történeti Emlékhely néhány értékes emléktárgyát.

Az első nap szekcióülései után, a *Baráti találkozó* vette kezdetét, ahol a vacsorát követően a szervezők tombolával kedveskedtek a résztvevőknek. Az est további részében *születésnapi tortával* és *retro bulival* ünnepeltük a huszadik, jubileumi alkalmat.

A rendezvény második napján, a szekcióüléseket követően, a résztvevők szavazatai alapján kerültek kiválasztásra a *„Legjobb előadó”* és a *„Legjobb poszter”* címre jogosultak.
Az előbbit **Bandur Dávid** és **Vas László Tamás** (Eötvös József Főiskola), **Gonda Noémi** (Szegedi GD MKKSZ), **Horváth Lajos** és **Harsányi Gábor** (KÖTI-VIZIG), **Koch Dániel** (Eötvös József Főiskola), **Máriás Ferenc** (ATI-VIZIG), valamint **Szitás Sándor** (ÉDU-VIZIG) vehették át könyvjutalom kíséretében, az utóbbi kitüntetésben pedig **Sonkoly Réka** és **Balogh Réka** (ATI-VIZIG), valamint e sorok írója részesült.
Befejezésként városnézés keretében meglátogattuk a napfényes Szeged „vizes objektumait”.

Az idei Ifjúsági Napokról is elmondható, hogy nagyon jó hangulatú, tartalmasan rendezvény volt, mely remek lehetőséget nyújtott a résztvevőknek szakmai kapcsolataik és tudásuk bővítésére, előadói készségük fejlesztésére.

Zsóri Edit
az Ifjúsági Bizottság elnöke

TÁRSINTÉZETI RENDEZVÉNYEK

Vizes filmszemle Budapesten

A Budapesti Víz Világtalálkozó előrendezvényeként október 3. és 6. között került megrendezésre az *Éltető Víz Filmszemle* Budapesten, az Uránia Nemzeti Filmszínházban.

A szemle megrendezéséhez, programjának gazdagításához Társaságunk is hozzájárult.
Október 4-én **Fejér László**, a Vízügyi Történeti Bizottság elnöke adott ízelítőt abból a közel 600 db-os, vizeinkkel, vízügyi létesítményeinkkel foglalkozó filmvagyonból, melyet Társaságunk Hydrologia Hungarica Alapítványa gyűjtött össze és gondoz.

Október 5-én pedig **dr. Szlávik Lajos**, Társaságunk elnöke tartott sok képpel, filmrészlettel illusztrált előadást „*A csodálatos vízmolekula*” címmel.

Budapesti Víz Világtalálkozó

Az október 11-én zárult, 4 napos nemzetközi tanácskozás kiemelkedő jelentőségű vízügyi rendezvény volt. Szervezésében a Köztársasági Elnöki Hivatal, a Külügyminisztérium és a Vidékfejlesztési Minisztérium vállalt meghatározó szerepet. (Tanácsadóként közreműködött Reich Gyula tagtársunk.)

A Világtalálkozó résztvevői a tanácskozás utolsó napján nyilatkozatot fogadtak el, mely a tematikus üléseken, valamint a civil, a tudományos, az ifjúsági és az üzleti fórumon elhangzottak alapján hét pontban foglalja össze a legfontosabb megállapításokat és tennivalókat:

1. A vizet a természet és az emberiség nem nélkülözheti. A víz hozzájárult a múltbeli fejlődéshez, és kulcsa a jövőbeli fejlődésnek, valamint a környezetvédelemnek is, amelyet egyre nagyobb kihívások érnek a globális változások miatt.
2. A víz egyesíti a generációkat, a nemzeteket, a kultúrákat, és forrása az együttműködésnek. Ugyanakkor egyenlőtlenül oszlik el a világon, ezért, továbbá a demográfiai kihívások és az éghajlatváltozás miatt a megfelelő vízgazdálkodás létfontosságú a fenntartható fejlődés megteremtéséhez és a szegénység visszaszorításához.
3. Új megközelítésre van szükség a vízgazdálkodásban, a társadalmi és gazdasági kérdésekben, különösen az egészségügy, az élelmiszer- és az energiaellátás szempontjából. Nagy hangsúlyt kell helyezni az emberközpontú fejlődésre és az emberi jogok védelmére, párhuzamosan a környezetvédelemmel és a biodiverzitás megőrzésével.
4. A vízkészlet-gazdálkodás fontos szerepet kell kapjon az ökoszisztémák védelmében!
5. Az évszázad fenntarthatósági elvárásai között kiemelkedő jelentőségűek a vízhez kapcsolódó célok. Ezek elérése érdekében átfogó vízgazdálkodási irányelveket kell kidolgozni, melyek lehetővé teszik a határokon átnyúló együttműködést, biztosítják a fenntartható vízellátást, az élelmiszer- és energiabiztonságot, óvják a környezetet, lehetővé teszik a víz szennyezettségének csökkentését, újrafelhasználását, és kiemelt figyelmet fordítanak a vízzel kapcsolatos természeti katasztrófák elleni védekezésre.
6. A kitűzött célok elérésében kiemelkedő jelentőségű a vízgazdálkodással foglalkozó műszaki, gazdasági és tudományos szakemberek szerepe és együttműködése.
7. Új kormányközi intézményekre van szükség, melyek elősegítik az együttműködést a vízzel kapcsolatos kérdésekben.

A nyilatkozat teljes szövege angolul olvasható a www.budapestwatersummit.hu honlapon.

FELHÍVÁSOK

PÁLYÁZATOK

Vitális Sándor Szakirodalmi nívódíj pályázat

Társaságunk pályázatot hirdet a 2014. évi
Vitális Sándor Szakirodalmi nívódíj elnyerésére.

A szakirodalmi nívódíj célja, hogy ösztönözzön a Magyar Hidrológiai Társaság munkaterületén végzett magas színvonalú, újszerű munka eredményeit bemutató, igényes szakcikk írására, ezúton is elősegítve az új, hatékony módszerek, eljárások elterjesztését.
A pályázaton a Magyar Hidrológiai Társaság tagjai vehetnek részt a 2011-2013. években magyar vagy idegen nyelven, hazai vagy külföldi folyóiratokban, illetve kiadványokban megjelent szakcikkekkel. A nívódíjban évenként legfeljebb kettő szakcikk írója, vagy írói részesíthetők. A nívódíjjal posztumusz megjelent cikk is díjazható. A nívódíj könyvért, vagy önálló kiadványért nem adományozható. A pályázat feltétele, hogy a szakcikk szerzője — szerzőinek legalább egyike — a pályázat meghirdetésekor már legalább három éve a Magyar Hidrológiai Társaság tagja legyen.

A nívódíj adományozásának feltételei és értékelési szempontjai a következők:
- az anyag újszerűsége (gyakorlati munka eredményeinek ismertetése esetén a bemutatott eljárás, módszer hazai újdonsága);
- a szakcikk tárgyának világos megfogalmazása;
- a szakirodalmi áttekintés és az értékelés mélysége;
- a szakcikk szerkezete, a logikus gondolatmenet;
- magyar nyelvű szakcikkeknél a fogalmazás magyarossága;
- kutatási, vagy fejlesztési munka eredményeinek ismertetése esetén az alkalmazott kutatási módszerek tárgyilagossága;
- több cikk akkor fogadható el egyetlen díjazásra javasolt publikációként, ha
  - a szakcikkek mindegyike megfelel a nívódíj szabályzatában rögzített követelményeknek,
  - legalább az egyik szerző mindegyik szakcikknél azonos,
  - az időben később közölt szakcikkek hivatkoznak az előbbiekre, mint előzményekre.

A szakcikk benyújtásának szabályai:
- amennyiben a pályázatot benyújtó nem a bíráló szakosztály, hanem a szerző/k egyetértésével MHT tag, vagy az MHT valamelyik egysége, a pályázatot a meghirdetést követő év **január 31-ig** a mellékelt **„Pályázati adatlappal”** együtt kell benyújtani az MHT Titkárságára, vagy közvetlenül a bírálatra javasolt szakosztályhoz;
- idegen nyelvű szakcikkel történő pályázat esetén — az azonos esélyű szakmai bírálat érdekében — a tartalomhű magyar fordítást mellékelni kell.

A pályázat benyújtási határideje: 2014. január 31.

A nívódíjak a 2014. évi közgyűlésen kerülnek kiosztásra.

A Vitális Sándor Szakirodalmi nívódíjjal kapcsolatos részletes információk megtalálhatók a www.hidrologia.hu honlapon.

Pályázati adatlap
a Magyar Hidrológiai Társaság Vitális Sándor Szakirodalmi nívódíjára

A szakcikk adatai:

- szerző(k): .....
  .....
- cím: .....
  .....
  (idegen nyelvű cikk esetén az eredeti és a magyar fordításnak megfelelő cím is feltüntetendő!)
- megjelenés pontos helye és ideje: .....
  .....

A pályázó/ ajánló adatai:

- név: .....
- elérhetőség: .....
  (telefon / email, annak érdekében, ha kapcsolatfelvétel szükséges)

A bírálatra felkért szakosztály(ok):

.....

.....

(a cikk témája szerint illetékes, legfeljebb 2 szakosztály jelölhető)

Mellékletek:

1. a cikk olyan elektronikus (PDF) formátuma, mely híven tükrözi a cikk eredeti formáját
2. idegen nyelvű cikk esetén a tartalomhű magyar fordítás

....
dátum pályázó / ajánló aláírása

Lászlóffy Woldemár diplomamunka pályázat

A Magyar Hidrológiai Társaság Társaságunk 2014-ben is meghirdeti a

Lászlóffy Woldemár diplomamunka pályázatot.

1. A pályázatra az jelentkezhet, aki magyar felsőoktatási intézményben
   - felsőfokú szakképzés (legalább 4 félév időtartamú, legalább 120 kreditpont összértékű képzés, amely szakdolgozat készítéssel zárul),
   - alapképzés (BSc),
   - mesterképzés (MSc) (osztatlan, 5 éves képzés),
   - szakirányú továbbképzés (szakmérnök képzés, amely szakdolgozat készítéssel zárul)

   keretében a vízzel, a vízi környezet védelmével foglalkozó, magyar, vagy idegen nyelvű diplomamunkát, szakdolgozatot készített.
2. A pályázatra benyújtott diplomamunka, szakdolgozat tárgya legyen kapcsolatban a víz természetes, vagy társadalmi körforgásának valamilyen jelenségével. Érintsen valamilyen időszerű problémakört. Legyen világos, áttekinthető szerkezetű, szövege és ábra- (kép-) anyaga legyen egymással összhangban. Tekintse át a témára vonatkozó szakirodalmat, és arra helyesen hivatkozzon, abból helyesen idézzen. Legyen a diplomamunka hasznosítható a társadalom számára. A diplomamunka, szakdolgozat legyen magas színvonalú, alkalmazza a tanultakat, és kiemelkedő gondolkodásmódot tükrözzön.
3. A pályázatra benyújtott diplomamunka, szakdolgozat — amennyiben megfelel a Lászlóffy Woldemár diplomamunka pályázat szabályzatának 6. §-ában szereplő feltételeknek — három kategóriában (BSc, MSc, szakirányú továbbképzés) Mosonyi különdíjat is nyerhet. A Mosonyi különdíjra pályázni nem kell, az alkalmas pályamunkákat a bírálatot végző különbizottság választja ki.
4. A pályázatra a 2013. július 1-től 2014. június 30-ig terjedő időszakban megvédett diplomatervek, szakdolgozatok nyújthatók be.
5. A pályázó a benyújtás időpontjáig zárja le az adott képzési szintnek megfelelő tanulmányait, és védje meg a diplomamunkáját, szakdolgozatát.
6. A diplomamunka, szakdolgozat pályázathoz mellékelni kell:
   - a diplomamunkát (nyomtatott formában),
   - a diploma másolatát vagy az intézmény által kiadott igazolást,
   - a jelentkezési lapot,
   - a felsőoktatási intézményben született belső és külső bírálat szövegét,
   - az oktatási intézmény nyilatkozatát,
   - a pályamunka egyoldalas tartalmi kivonatát.

A pályázaton való részvételi szándékot a jelentkezési lapon lehet bejelenteni. Amennyiben a pályázat/ok benyújtása az oktatási intézmény részéről történik, kérjük mellékletként csatolni az „Összesítő” című dokumentumot.

A jelentkezés határideje: 2014. július 31.

A jelentkezési lap és a hirdetmény beszerezhető a Társaság titkárságán, vagy letölthető a Társaság internetes honlapjáról (www.hidrologia.hu).

A pályázat ünnepélyes eredményhirdetésére 2014. novemberében kerül sor.
A díjak oklevéllel és pénzjutalommal járnak. Az arra érdemes pályázók minden kategóriában a díjakon kívül dicséretben, könyvjutalomban is részesíthetők.

A díjazottak — tagdíjfizetési kötelezettség nélkül – egy évre elnyerik a Magyar Hidrológiai Társaság tagságát, illetve — amennyiben már a Társaság tagjai voltak — egy évig tagdíjmentességet élveznek. A Társaság a pályázat eredményét (szerző, cím, konzulensek, díj) a Hidrológiai Közlönyben, valamint a Társaság Híreiben és internetes honlapján is közzéteszi, valamint lehetőséget biztosít arra, hogy a díjazott diplomamunkák szerzői munkájuk rövid összefoglalását a Hidrológiai Tájékoztatóban megjelentessék.

Stockholmi Ifjúsági Víz Díj

Magyarország 2013-ban vett részt először az 1997 óta évente megrendezett versenyben. A hazai forduló megnyerése után **Kakas Dézi**, **Béri Jáno**s és **ifj. Polák Pé**ter (Fényi Gyula Jezsuita Gimnázium, Miskolc) képviselte hazánkat a stockholmi Víz Világhéten. Pályázatuk — a Szinva patak biomonitoringja, fiziko-kémiai vizsgálata — elismerést vívott ki a nemzetközi mezőnyben is.
Az 5000 dollárral járó díjat a chilei csapat vehette át Viktória svéd koronahercegnőtől. Témájuk: baktériumok felhasználása olajszennyeződés megtisztítására extrém hidegben.
Mind a chilei, mind a magyar csapat meghívást kapott a Budapesti Víz Világtalálkozó Ifjúsági Fórumára, ahol a plenáris ülésen nagy sikerrel mutatták be munkájukat.

A 2014. évi hazai verseny — melynek győztese jövőre is ott lehet a nemzetközi döntőn — rendezője, számos partnerszervezet támogatásával, a GWP Magyarország, védnöke Kovács Péter vízügyért felelős helyettes államtitkár. Nevezni egyénileg, vagy maximum háromfős csapattal, 15-20 éves középiskolásoknak lehet a www.ifivizdij.hu honlapon keresztül, ahol minden további információ is megtalálható.

Határidő: 2014. április 15.

Az angol nyelvű pályaművek témája olyan helyi, regionális, országos vagy globális probléma lehet, melynek környezetvédelmi, tudományos, társadalmi vagy műszaki jelentősége van.

JAVASLATKÉRÉS TÁRSASÁGI KITÜNTETÉSEKRE

A Kitüntetések Bizottsága — az alapszabály és a kitüntetések szabályzatának figyelembevételével — ezúton kéri Társaságunk minden tagját, hogy tegyen javaslatot a 2014. évi társasági kitüntetésekre.

Minden személyre külön javaslatot kérünk elkészíteni, a mellékelt minta szerint.

A Kitüntetések Bizottsága külön is kéri valamennyi szakosztály, területi- és üzemi szervezet vezetőségét, annak érdekében, hogy egyetlen, erre érdemes tagunkra vonatkozó javaslat se maradjon el, hogy még 2013-ban tűzzék napirendre a kitüntetésekre vonatkozó javaslattételt, és a szempontok alapos mérlegelésével készítsék el javaslataikat.

A javaslatokat kérjük a Társaság titkárságára **2014. január 31-ig** megküldeni.

Szabó Mátyás
a Kitüntetések Bizottságának elnöke

Javaslat 2014. évi társasági kitüntetésre

1.	A kitüntetésre javasolt neve:
2.	A kitüntetésre javasolt legmagasabb iskolai végzettsége, megszerzésének éve, s annak az intézménynek (az akkor érvényes, rövidítések alkalmazása nélküli) teljes neve, ahol ezt a végzettséget megszerezte:
3.	A kitüntetésre javasolt legmagasabb tudományos minősítése, megszerzésének éve, s annak az intézménynek (az akkor érvényes, rövidítések alkalmazása nélküli) teljes neve, ahol ezt a tudományos minősítést megszerezte:
4.	A kitüntetésre javasolt szakmai pályafutásának rövid összefoglalása (kizárólag a beosztások, munkakörök és időpontok felsorolásával; max. 8 sor) - mellékletben
5.	A kitüntetésre javasolt Társaságba lépésének időpontja, a Társaságban betöltött tisztségei, azok időszaka:
6.	A kitüntetésre javasolt korábbi társasági kitüntetései és azok adományozásának éve:
7.	A javasolt kitüntetés (esetleg vagylagosan több is, de ez esetben az elsőbbségi sorrend feltüntetésével):
8.	Annak a szakmai, társadalmi, ill. tudományos munkának a részletes és körültekintő méltatása, amely alátámasztja a kitüntetés adományozását (10-20 sor) - mellékletben
9.	A javaslattevés keltezése, a javaslattevő neve és aláírása:

Valamennyi rovatot kérjük kitölteni.

TÁJÉKOZTATÓK

ÁRVÍZ- ÉS BELVÍZVÉDELMI SZAKMÉRNÖK KÉPZÉS BAJÁN

Az Eötvös József Főiskola Műszaki és Közgazdaságtudományi Kara 2014. februári kezdéssel felsőfokú szakirányú tovább-képzést (szakmérnök képzést) indít árvíz- és belvízvédelem szakon.
A képzésre jelentkezhetnek mindazok, akik műszaki egyetemi vagy főiskolai építőmérnöki alapfokozattal, vagy azzal egyenértékű végzettséggel rendelkeznek. Azok, akik egyetemi vagy főiskolai oklevelüket egyéb mérnöki szakokon szerezték, a képzésben egyedi elbírálás alapján, előírt különbözeti vizsgák letétele mellett vehetnek részt.
A képzési idő 4 félév, félévente 3x1 hét, levelező tagozat jellegű, 400 tanórában, konzultációs előadások, tantermi gyakorlatok és kiscsoportos foglalkozások formájában. A képzés részét képezi, hogy a hallgatók az 1. és a 3. félévet követően 3-3 napos belföldi szakmai tanulmányúton vesznek részt.
A képzést kb. 30 fő részvételével indítjuk. Az első félév tandíja: 150.000 Ft.

Jelentkezési határidő: 2013. november 15.

További információk a www.ejf.hu és a www.hidrologia.hu honlapokon találhatók, vagy a Vízépítési és Vízgazdálkodási Intézetben kérhetők a képzés vezetőjétől, dr. Szlávik Lajos Professzor Emeritus-tól és Varga Tünde intézeti munkatárstól:
☏ (79) 523-900; 🖷 (79) 523-970; 💻 szlavik@hu.inter.net; varga.tunde@ejf.hu.

ÚJ KÖNYVEK

Az Invest-Marketing Bt. kiadásában megjelent **Józsa István** gépészmérnök két könyve:

A hazai szivattyúgyártás története a XX. században
és
Örvényszivattyúk a gyakorlatban

Az első egy értékes technikatörténeti kiadvány, mely a szivattyúk fejlődés-történetén keresztül betekintést nyújt a legkülönbözőbb gazdasági ágazatok eseményeire, valamint a múlt század iparának vezetési szemléletére. A könyvnek szerves részét képező 60 oldalas melléklet muzeális belvízmentesítő gépházak és múzeumok régi szivattyúit, gépegységeit és berendezéseit mutatja be részletesen.

A másodikban — melynek alcíme *Konstrukció, üzemeltetés karbantartás* — a konstruktőr szemléletű szerző elsősorban a felhasználó, üzemeltető mérnök szemszögéből ismerteti a szivattyúk szerkezeti felépítését. A könyv végén a mértékadó hazai szivattyúk gyártóinak és forgalmazóinak referencia-szakcikkei olvashatók.

A könyvek megvásárolhatók a kiadónál (3000 Ft + 5% ÁFA):
1139 Budapest, Röppentyű u. 5.; ☏ (1) 33-99-115; 💻 invest.bt@chello.hu

ÚJ CIKKEK

A **Mérnök Újság** 2013. 10. számából az alábbi cikkeket ajánljuk olvasóink figyelmébe:

- *Reich Gyula:* Megtisztelés és felelősség
- *Dubniczky Miklós:* Vízszámadás — Nemzetközi csúcstalálkozó a legbecsesebb természeti kincsről (Interjú dr. Baranyi Gáborral)
- *Reich Gyula:* Együtt élni a folyóval — Kerekasztal beszélgetés a nyári dunai árhullámról
- *Lovas Attila:* Minden cseppje kincs — Stratégia a Közép-Tisza-vidék aszályos térségeire
- *Dr. Pócsi Ágnes:* Mérnöki bravúr — A Costa Concordia felállítása a zátonyról
- *Madácsy Tamás:* Az Elefántház melege — Termálvíz hőjével fűtenek az állatkertben
- *Kassai Ferenc:* Ördöngösség az e-napló?

A folyóirat megvásárolható a Magyar Mérnöki Kamara titkárságán (Bp. IX. Angyal u.1-3.) és a nagyobb hírlapboltokban.
Digitális formában olvasható a https://digitalstand.hu/mernokujsag honlapon.
Azok a kamarai tagok, akik elküldik nevüket, e-mail címüket és kamarai azonosítójukat a mernokujsag@digitalstand.hu címre, ingyenesen juthatnak hozzá a digitális lapszámokhoz.

* * *

Néhány érdekes cikk a Titkárságunkhoz érkezett egyéb lapokból:

ZIP Magazin — a zöld ipar szakmai folyóirata (2013. október)

- Vízgazdálkodás: nőhet az állam szerepe
- A jövőről is vitáztak — Civil szervezetek is szót kaptak az ÖKOINDUSTRIA 2013 szakkiállításon
- *Szanyi János – Kurunczi Mihály:* Új bányászati koncessziók az Alföldön

ÚJ JOGSZABÁLYOK

1649/2013.(IX.17.) Korm. h.	A KEOP-7.1.3.0-2008-0027 (KEOP-1.3.0/09-11-2012-0012) számú ivóvízminőség-javító beruházás saját hatáskörben történő megvalósításáról
1650/2013.(IX.17.) Korm. h.	A KEOP-7.1.3.0/09-2010-0013. (KEOP-1.3.0/09-11-2012-0017.) számú ivóvízminőség-javító beruházás saját hatáskörben történő megvalósításáról
1656/2013.(IX.17.) Korm. h.	Az ÉAOP-5.1.2/C-11-2012-0008 azonosító számú („A Debreceni Vízmű Zrt. Vekeri-tavi pihenőközpont és Lovász-zugi földmedrű szigeteletlen oxidációs tórendszerének rekultivációja" című) projekttel összefüggésben a Debreceni Vízmű Zártkörűen Működő Részvénytársaság biztosítéknyújtási kötelezettség alóli egyedi mentesítéséről
116/2013.(IX.17.) ME h.	Magyarország Kormánya és a Vietnami Szocialista Köztársaság Kormánya közötti vízgazdálkodás területén való együttműködésről szóló megállapodás szövegének végleges megállapítására adott felhatalmazásról
336/2013.(IX.20.) Korm. r.	A természetvédelmi bírság kiszabásával kapcsolatos szabályokról szóló 33/1997.(II.20.) Korm. rendelet, valamint az építőipari kivitelezési tevékenységről szóló 191/2009.(IX.15.) Korm. rendelet módosításáról
337/2013.(IX. 25.) Korm. r.	Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004.(X.8.) Korm. rendelet módosításáról
83/2013.(IX.25.) VM r.	A védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről szóló 13/2001. (V.9.) KöM rendelet módosításáról
84/2013.(IX.25.) VM r.	Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészletekről szóló 14/2010.(V.11.) KvVM rendelet módosításáról
85/2013.(IX.25.) VM r.	Az Európai Halászati Alap társfinanszírozásában megvalósuló Halászati Operatív Program 2. prioritási tengelye szerinti beruházási támogatások feltételeiről szóló 50/2011.(VI.6.) VM rendelet módosításáról
1680/2013.(IX.30.) Korm. h.	A Duna transznacionális együttműködési program közös intézményrendszerének felállításához szükséges feladatokról
1701/2013.(X.4.) Korm. h.	A Tisza-tó Nemzeti Programról

1702/2013.(X.4.) Korm. h.	Az ÉMOP-3.1.2/C-09-2f-2011-0001 azonosító számú („Dobó tér – Eger patak – Belvárosi térsor funkcióbővítő rehabilitációja” című) kiemelt projekt támogatási összeg növelésének jóváhagyásáról
90/2013.(X.7.) VM r.	A 2013. évi lakossági víz- és csatornaszolgáltatástámogatás igénylésének és elbírálásának részletes feltételeiről, valamint az egészséges ivóvízzel való ellátás ideiglenes módozatainak ellentételezéséről
357/2013.(X.8.) Korm. r.	A szennyvíz-elvezetési és tisztítási beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról szóló 29/2013.(II.12.) Korm. rendelet módosításáról
1709/2013.(X.8.) Korm. h.	A DDOP-2.1.1/A.B-12-2012-0037 azonosító számú („»Kalanderdő« – természetközeli élmények a Deseda környékén” című) projekttel összefüggésben a biztosítéknyújtási kötelezettség alóli egyedi mentesítésről
1711/2013.(X.8.) Korm. h.	A Környezet és Energia Operatív program keretében megvalósítani tervezett egyes szennyvíz-elvezetési és tisztítási beruházások Kormány általi saját hatáskörben történő megvalósításáról
1712/2013.(X.8.) Korm. h.	A KEOP-1.2.0/2F/09-2010-0089 azonosító számú („Keszthelyi szennyvíztisztító telep kapacitásbővítése és kapcsolódó iszapkezelő létesítmények építése” című) projekt támogatási összege növelésének jóváhagyásáról
1713/2013.(X.8.) Korm. h.	A KEOP-1.2.0/09-11-2013-0033 azonosító számú („Tiszaszentimre Község szennyvízelvezetése és tisztítása” című) projekt támogatásának jóváhagyásáról
92/2013.(X.10.) VM r.	A települési önkormányzatok részére a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtéséhez kapcsolódóan nyújtott támogatásról
1723/2013.(X.11.) Korm. h.	A Hortobágyi Halgazdaság Zrt. feletti tulajdonosi joggyakorlásról
1732/2013.(X.11.) Korm. h.	A DAOP-5.2.1/D-12-k-2013-0001 azonosító számú („A Bajai Sugovica magasparti szakaszának megtámasztása, az épített és természeti környezet védelme” című) kiemelt projekt támogatása növelésének jóváhagyásáról

ÉVFORDULÓK

1813. december 11.
A Szegedet északról védő Szillér-Baktó-i töltést a viharos szél által is támogatott áradás átszakította, de *Vedres István* vezérletével sikerült a szakadást elzárni. Az ármentesítő töltés egészen az 1830-as években elkezdett munkálatokig védte a várost, azt követően kikerült a védelmi rendszerből, és ún. „alvó gát” lett.

1838.
A *Lányi*-féle Tisza-felmérés során elkészült a folyó ősi árterének részletes kimutatása, amely szerint a Tisza-völgy árvizeknek kitett árterülete 15 921 km^2 volt.

1863. december 18-án született Tordán *Bogdánfy Ödön* vízépítő-mérnök, a hidrológia hazai tudományának kimagasló művelője. 1890-től állami szolgálatba lépve több kultúrmérnöki hivatal vezetője, a hidrológia műegyetemi magántanára, majd a Vízügyi Közlemények szerkesztője volt. A haladó gondolkodású tudós és műszaki szervező a Tanácsköztársaság idején az Országos Vízépítési Igazgatóság főmérnökeként dolgozott. Kényszernyugdíjazása után visszavonult a vízügyi szakmai munkától, kisebb cikkei és tanulmányai a Természettudományi Közlönyben jelentek meg. Jelentős szerepet játszott a Magyar Mérnök és Építész Egyletben, különösen annak vízépítési szakosztályában, valamint az alakuló Hidrológiai Társaságban.
Főbb művei: *Hidrológia* (1902), *Hidraulika* (1904), *A természetes vízfolyások hidraulikája* (1906), *A vízierő* (1914). (Elhunyt Budapesten, 1944. március 13-án.)

1888. november 21-én, Budapesten elhunyt *Herrich Károly* vízmérnök, aki a múlt század második felének Tisza-szabályozási munkáiban jelentős szerepet játszott. 1846-ban már főmérnök, majd az önkényuralom ideje alatt a feloszlatott Tiszavölgyi Társulat helyébe lépett Középponti Bizottmány vezetője, s így a szabályozási munkák legfőbb irányítója egészen 1879-ig. (A szegedi árvíz után hivatalából lemondani kényszerült.) Az igen súlyos 1863. évi aszályt követően a kormányzat őt bízta meg a Tiszántúli Öntöző-hajózó Csatorna terveinek elkészítésével. Szakirodalmi munkássága jelentős, tanulmányai elsősorban a Tisza és a budapesti Duna-szakasz szabályozásáról szóltak, és a Mérnökegylet közlönyében jelentek meg. A Magyar Mérnök és Építész Egyletnek alapító tagja, s a vízépítészeti szakosztálynak éveken át elnöke volt. (Született Makón, 1818. december 4-én.)

1888. december 6-án elhunyt Budapesten *Hunfalvy János* földrajztudós, egyetemi tanár, a pesti egyetemen 1870-ben életrehívott földrajzi tanszék első professzora. A már elvégzett hazai vízszabályozásokkal és vízrajzi kérdésekkel kapcsolatban számos polemikus cikket és tanulmányt írt a hazai tudományos sajtóba. (Született Nagyszalókon, 1820. június 9-én.)

1888. december 15-én született Marosújváron *Szilágyi Gyula* mérnök, műegyetemi tanár. Fiatalon néhány évet Amerikában a Harvard egyetemen tanult. A valószínűségszámításon alapuló statisztikai módszerek meghonosítója volt a hazai hidrológiában. 1943-1946 között az Öntözésügyi Hivatal elnökhelyettese, majd ezt követően a Műegyetem Vízépítési Tanszékének vezetője. 1952-1957 között osztályvezetőként dolgozott a Vízgazdálkodási Tudományos Kutató Intézetben. 1957-től nyugdíjba vonulásáig ismét egyetemi tanár volt. Szakirodalmi munkássága magába foglalja az öntözés, víztisztítás, csatornázás, folyamszabályozás és a laboratóriumi kísérletezés területeit. (Elhunyt Budapesten, 1970. február 10-én.)

1888. december 21-én, Budapesten elhunyt *Zsigmondy Vilmos* bányamérnök, az Magyar Tudományos Akadémia első tagja. Felsőfokú tanulmányait a selmecbányai Bányászati és Erdészeti Akadémián 1842-ben fejezte be. Nevét elsősorban sikeres artézi kútfúrásaival tette ismertté: Harkány (1865), Margitsziget (1866-67), Városliget (1868). Fúrásainak földtani és hidrológiai tanulságairól a Földtani és Természettudományi Közlönyben, valamint a Bányászati és Kohászati Lapokban számolt be. A magyarországi geotermikus kutatásoknak úttörője volt, és a közéletben is szerepet vállalt. 1883-ban a Magyarhoni Földtani Társulat alelnökévé választották. (Született Pozsonyban, 1821. május 14-én.)

1913. december 10.
Kijelölték a hortobágyi ún. „Csunya föld"-ön annak a kb. 17 km^2-es öntözőtelepnek a helyét, amelyre később a — *Czverdely Andor* által tervezett — hortobágyi halastavakat telepítették.

1938. november 4.
A belügyminiszter engedélye alapján a hajdúszoboszlói I. és II. sz. kút vize gyógy- és ásványvíz minősítést kapott. A következő évben megépült a város palackozó üzeme, amely a bitumentől megtisztított kellemes ízű, kristálytiszta vizet szénsavval telítve *Hajdúvíz* néven forgalmazta. A szénsav nélküli *Hajdúszoboszlói gyógyviz*et a gyógyszertárak árusították.

1988. december 31.
Átadták rendeltetésének a több mint 10 millió m^3 belvíz tárolására alkalmas 3,4 km^2 vízfelületű Szabolcs-Veresmarti tározót.

Összeállította: Fejér László
a Vízügyi Történeti Bizottság elnöke

SZEMÉLYI HÍREK

KITÜNTETÉS

Szeptember 13-án, a Klíma Klub szervezésében tartott V. Magyarországi Klímacsúcson kiemelkedő munkásságáért Életmű-díjat kapott

dr. Somlyódy László

tagtársunk, akadémikus, egyetemi tanár.

A kitüntetéshez szívből gratulálunk, és jó egészséget kívánunk!